

Binnen de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken hebben de onderstaande fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het ontwerp koninklijk besluit Verlenging Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 (Kamerstuk 35 590, nr. 25)

De fungerend voorzitter van de commissie,
Bosma

De adjunct-griffier van de commissie,
Verhoev

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het besluit houdende verlenging van de werkingsduur van de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19. Deze wet wordt daarmee verlengd tot uiterlijk 1 januari 2022. Gelet op het feit dat het coronavirus nog steeds onder ons is en gelet op de herindelingsverkiezingen in november aanstaande achten deze leden de verlenging een verstandige keuze. Graag willen zij de regering een paar vragen voorleggen.

Betekent de verlenging dat bij de aanstaande herindelingsverkiezingen ook de mogelijkheid bestaat van vervroegd stemmen, dat personen van 70 jaar en ouder de gelegenheid hebben om per post te stemmen en dat het aantal volmachten maximaal drie is? In de nota van toelichting wordt melding gemaakt van het in procedure brengen van een wetsvoorstel om de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 te wijzigen om zo onder andere de grondslag te bieden voor de situatie dat de (basis)maatregelen bij de verkiezingen gedeeltelijk worden afgeschaald. De leden van de VVD-fractie vragen de regering concreter op de inhoud van dat wetsvoorstel in te gaan. Wanneer, zo is de verwachting, wordt het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend? Wanneer moet dit wetsvoorstel uiterlijk in werking treden, wil het van kracht zijn bij de aanstaande herindelingsverkiezingen? Gaarne krijgen deze leden een reactie van de regering.

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerp koninklijk besluit Verlenging Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 (Twv). Deze leden constateren dat de eerstvolgende verkiezingen in verband met voorgenomen gemeentelijke herindelingen zijn gepland op 24 november 2021. Zij begrijpen de stelling van de regering dat het van belang is dat de gemeenten die het betreft, vroegtijdig duidelijkheid krijgen over de wettelijke kaders waarmee zij rekening dienen te houden bij de organisatie van deze verkiezing. Maar bestaat door met onderhavig besluit de werkingsduur van de Twv meteen te verlengen tot 1 januari 2022, niet juist de kans dat zij zich ten onrechte voorbereiden – met alle bijbehorende kosten – op het treffen van tal van hygiënemaatregelen en het regelen van persoonlijke beschermingsmiddelen, die straks niet nodig blijken? Deze leden lezen immers ook dat indien de ontwikkelingen rond het coronavirus dit toelaten, de regering niet zal nalaten om de werking van de Twv op een eerder tijdstip te laten vervallen. Hoeveel duidelijkheid biedt deze keuze dan ook, ten opzichte van een tijdelijke verlenging in lijn met de termijn van drie maanden van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm)?

Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-fractie

De leden van de fractie van GroenLinks hebben met belangstelling kennisgenomen van het ontwerp koninklijk besluit tot verlenging van de werkingsduur van de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19. Deze leden hebben hierover enkele vragen aan de regering.

De leden van de fractie van GroenLinks begrijpen dat op dit moment nog niet precies te voorspellen is hoe de COVID-situatie in het najaar zal zijn. Deze leden vinden het evenwel verstandig om tijdelijke maatregelen niet langer te laten duren dan strikt noodzakelijk. Zeker waar tijdelijke maatregelen het verkiezingsproces betreffen zijn zij van mening dat zo

spoedig als mogelijk teruggekeerd zou moeten worden naar de reguliere regelgeving. In dat licht zouden deze leden daarom graag zien dat de regering haast maakt met een wijziging van de Tijdelijke wet zodat de niet meer noodzakelijke maatregelen snel afgeschaald kunnen worden. De regering schrijft dat zij een wijziging voorbereidt. Deze leden zouden graag zien dat deze wijziging al zou kunnen gaan gelden voor de komende herindelingsverkiezingen. Acht de regering dit mogelijk? Zo nee, waarom niet?

Vragen en opmerkingen van de leden van de ChristenUnie-fractie

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerp van een koninklijk besluit dat strekt tot verlenging van de werkingsduur van de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19.

De leden van de ChristenUnie-fractie constateren dat de regering ervoor kiest de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 met een half jaar te verlengen. Wanneer het coronavirus de endemische fase ingaat, brengt dit nieuwe vragen met zich mee, ook voor tijdelijke wetgeving. Kan de regering aangeven welk wettelijk kader de regering in een dergelijke fase passend vindt? Is een tijdelijke wet zoals de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 dan nog steeds de aangewezen variant? Of is het niet beter de wet te laten vervallen?

Nu de vaccinatiegraad stijgt en aantal besmettingen daalt is de vraag waarom een verlenging nu nog noodzakelijk dan wel proportioneel is. De leden van de ChristenUnie vragen of de regering aan de hand van de actuele stand van zaken kan aangeven waarom verlenging noodzakelijk is.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen of de regering heeft overwogen de wet te laten vervallen en in aanloop naar eerstvolgende verkiezingen op dat moment te wegen of maatregelen nodig zouden zijn en daar een wettelijk kader voor regelen.

De leden van de ChristenUnie-fractie hechten eraan dat de wet vervalt zodra deze niet meer nodig is. Deze leden vragen op basis van welke indicatoren de regering er toe zal overgaan de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 buiten werking te stellen. Welke «ontwikkelingen rondom het coronavirus» worden hier beoogd?

De leden van de ChristenUnie-fractie constateren dat het in eerdere fases niet mogelijk was alle kwetsbare kiezers per brief te laten stemmen vanwege tijdsdruk. Zij vragen of, nu de tijdsdruk er niet meer is, opnieuw wordt gekeken naar briefstemmen voor alle kwetsbare kiezers – ervan uitgaande dat briefstemmen ook in de voorgenomen wijziging mogelijk blijft.